CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
M. POIARES MADURO
prezentate la 19 februarie 2009 [1]

1. Întrucât Tratatul CE prevede numai coordonarea regimurilor naționale de securitate socială și nu completa lor armonizare, anumite disparități pot să subziste între acestea. Astfel, exercitarea de către un lucrător a dreptului său la libera circulație poate câteodată să fie în dezavantajul său, fără ca aceasta să implice vreo încălcare a tratatului. Pe de altă parte însă, obiectivele tratatului nu ar fi atinse în cazul în care exercitarea dreptului la libera circulație ar avea drept consecință pierderea avantajelor privind securitatea socială pe care legislația unui stat membru le asigură lucrătorilor. Prezenta cauză reprezintă un bun exemplu al acestui paradox.

I — Situația de fapt din acțiunea principală

2. Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare a fost adresată Curții în contextul unui litigiu între doamna Leyman și organismul belgian din domeniul securității sociale, cunoscut sub denumirea de Institut national d'assurance-maladie (denumit în continuare „INAMI"). Doamna Leyman, care posedă cetățenia belgiană, a desfășurat o activitate salariată în Belgia din 1971 până în 2003. În august 2003, aceasta s-a stabilit în Luxemburg și, de atunci, i se aplică regimul luxemburghez de securitate socială. La 8 iulie 2005, autoritățile luxemburgheze au declarat-o în incapacitate de muncă pe perioada cuprinsă între 8 iulie 2005 și 29 februarie 2012, dată la care ar trebui să se pensioneze. Prin urmare, autoritățile luxemburgheze i-au acordat o pensie de invaliditate cu efect imediat și calculată în funcție de durata perioadelor de asigurare realizate sub incidența legislației aplicate de acestea. Cuantumul lunar al pensiei se ridică la 322,83 euro.

3. În conformitate cu Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului [2], doamna Leyman a introdus la INAMI o cerere de indemnizație pentru cauză de invaliditate pentru perioadele de asigurare realizate în Belgia. La 23 iulie 2006, INAMI i-a acordat o astfel de indemnizație în cuantum lunar de 737,10 euro. Cu toate acestea, pensia urma să îi fie plătită numai de la 8 iulie 2006, potrivit articolului 93 din Legea belgiană din 14 iulie 1994 privind asigurarea obligatorie pentru asistență medicală și indemnizații, în temeiul căreia dreptul la pensia de invaliditate se dobândește numai după un an de incapacitate de muncă,

1 — Limba originală: engleza.

2 — Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității [versiune consolidată prin Regulamentul (CE) nr. 118/97 al Consiliului din 2 decembrie 1996, JO 1997, L 28, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 35].

perioadă preliminară în care beneficiarul are dreptul la o indemnizație numită „indemnité d'incapacité primaire".

4. Rezultă că, pentru primul an de incapacitate de muncă, reclamanta a primit din partea Marelui Ducat al Luxemburgului o pensie de invaliditate calculată pe baza perioadelor de asigurare realizate pe teritoriul acestuia, însă nu a primit nicio prestație din partea instituțiilor belgiene din domeniul securității sociale.

5. Doamna Leyman a introdus o acțiune împotriva deciziei INAMI la tribunal du travail de Nivelles (Tribunalul de muncă din Nivelles), în fața căruia a susținut că stabilirea punctului de plecare pentru plata pensiei de invaliditate la 8 iulie 2006 este incompatibilă cu libera circulație și a solicitat astfel ca plata să se efectueze cu începere de la 8 iulie 2005. Considerând că litigiul ridica mai multe probleme de drept comunitar, instanța de trimitere a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare.

II — Cadrul juridic și întrebările preliminare adresate Curții

6. Pentru a înțelege pe deplin raționamentul aflat la baza prezentei trimiteri preliminare și care sunt implicațiile întrebărilor adresate, vor fi amintite următoarele dispoziții.

7. Anexa IV la Regulamentul nr. 1408/71 împarte statele membre în două categorii, în funcție de tipul de legislație socială pe care o aplică. Într-un regim așa-numit de tip A, cuantumul prestației este calculat la un nivel fix, indiferent de durata afilierii la regimul de asigurare; într-un regim așa-numit de tip B, cuantumul pensiei depinde de numărul perioadelor de asigurare realizate sub incidența acestei legislații.

8. Atunci când, precum în prezenta cauză, un lucrător se află în mod succesiv sub incidența unei legislații de tip A, precum legislația belgiană, și a unei legislații de tip B, precum legislația luxemburgheză, articolul 40 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 reglementează această situație făcând trimitere la regulile stabilite în capitolul 3 din regulament, și anume la articolele 44-51a. Rezultă că un lucrător poate să aibă dreptul la o pensie de invaliditate în mai multe state membre, un asemenea drept fiind dobândit conform condițiilor prevăzute de fiecare legislație națională, astfel cum se arată la articolul 44 alineatul (2).

9. Cu toate acestea, la articolul 45 alineatul (1) se precizează că, pentru dobândirea dreptului la prestații, trebuie să se țină seama, dacă este cazul, de toate perioadele realizate în alte state membre. Acest principiu al totalizării perioadelor de asigurare este de asemenea reflectat

la articolul 40 alineatul (3) în ceea ce privește tipul de situație din prezenta cauză:

„(a) În scopul stabilirii dreptului la prestații în temeiul legislației unui stat membru, menționată în anexa IV partea A, care subordonează acordarea de prestații de invaliditate condiției ca, pe parcursul unei perioade determinate, persoana respectivă să fi beneficiat de prestații de boală în numerar sau să se fi aflat în incapacitate de muncă în cazul în care un lucrător salariat sau un lucrător care desfășoară o activitate independentă care a fost supus acelei legislații suferă o incapacitate de muncă care conduce la invaliditate în timpul cât se află sub incidența legislației unui alt stat membru, se iau în considerare următoarele situații, fără a se aduce atingere articolului 37 alineatul (1):

(i) orice perioadă pe parcursul căreia, pentru respectiva incapacitate de muncă, în temeiul legislației celui de al doilea stat membru, persoana a beneficiat de prestații de boală în numerar sau, în locul acestora, a continuat să primească un salariu;

(ii) orice perioadă pe parcursul căreia, pentru invaliditatea care a urmat acelei incapacități de muncă, persoana a beneficiat de prestații în sensul prezentului capitol 2 și al capitolului 3 următor din prezentul regulament, acordate pentru invaliditate, în temeiul legislației celui de al doilea stat membru,

ca și cum ar fi o perioadă pe parcursul căreia prestațiile de boală în numerar ar fi fost acordate acestuia, în temeiul legislației primului stat membru sau pe parcursul căreia a fost în incapacitate de muncă în sensul acelei legislații.”

10. În ceea ce privește momentul de la care se dobândește dreptul la prestația de invaliditate în cazul special prevăzut la articolul 40 alineatul (3) litera (a), articolul 40 alineatul (3) litera (b) prevede:

„(b) Dreptul la prestații de invaliditate în temeiul legislației primului stat membru este dobândit fie la expirarea perioadei preliminare de indemnizare în caz de boală, așa cum prevede respectiva legislație, fie la expirarea perioadei preliminare de incapacitate de muncă, așa cum prevede respectiva legislație, dar nu înainte de:

(i) data dobândirii dreptului la prestații de invaliditate, menționate la litera (a) punctul (ii), în temeiul legislației celui de al doilea stat membru

sau de

(ii) ziua următoare ultimei zile în care persoana respectivă are dreptul să beneficieze de prestații de boală în numerar, în temeiul legislației celui de al doilea stat membru."

11. În sfârșit, potrivit articolului 46 din Regulamentul nr. 1408/71, cuantumul pensiei de invaliditate trebuie calculat în conformitate cu raportul dintre durata perioadelor de asigurare sau de rezidență realizate în temeiul legislației statului membru care se aplică și durata totală a perioadelor de asigurare sau de rezidență realizate în temeiul legislațiilor tuturor statelor membre în cauză.

12. În prezenta cauză, dificultatea rezidă în diferența dintre legislația belgiană și cea luxemburgheză în ceea ce privește data de la care trebuie plătită pensia de invaliditate. În dreptul luxemburghez, dreptul la pensie se dobândește din prima zi de incapacitate de muncă, respectiv de la 8 iulie 2005 în prezenta cauză, în timp ce, în dreptul belgian, acesta este acordat la sfârșitul unei perioade de un an de la începutul incapacității de muncă, respectiv de la 8 iulie 2006 în prezenta cauză.

13. Rezultă că, pentru primul an de incapacitate de muncă, reclamanta a primit numai pensia de invaliditate luxemburgheză calculată doar în funcție de durata perioadelor de asigurare realizate în Luxemburg, respectiv un cuantum mai scăzut decât cel al indemnité d'incapacité primaire pe care ar fi primit-o dacă ar fi rămas în Belgia. În același timp, INAMI a refuzat de asemenea să îi acorde, pentru primul an de incapacitate de muncă, o pensie de invaliditate stabilită în funcție de durata perioadelor de asigurare realizate în Belgia pentru motivul că, potrivit legii belgiene, invaliditatea este precedată de o perioadă preliminară de incapacitate de muncă, numită perioadă de „incapacité primaire", și că, în acest caz, articolul 40 alineatul (3) litera (b) prevede că dreptul la prestațiile de invaliditate este dobândit, în temeiul legislației primului stat membru, „la expirarea perioadei preliminare de incapacitate de muncă".

14. Doamna Leyman consideră că aceste reguli încalcă principiul comunitar al liberei circulații. Așadar, prin intermediul celor două întrebări, instanța de trimitere solicită Curții, în esență, să se pronunțe cu privire la compatibilitatea articolului 40 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71 și a articolului 93 din Legea belgiană din 14 iulie 1994 cu dreptul la circulație și ședere pe care articolul 18 CE îl conferă cetățenilor Uniunii, în măsura în care aceste două prevederi pot conduce la o discriminare a cetățenilor care au făcut uz de dreptul la libera circulație.

III — Apreciere juridică

15. Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, deși întrebările se referă la articolul 18 CE, situația în discuție intră sub incidența articolului 39 CE întrucât reclamanta și-a stabilit reședința în Luxemburg în scopul de a exercita o activitate salariată în acest stat. Așadar, nu este necesar să se statueze asupra interpretării articolului 18 CE, în măsura în care dreptul fiecărui cetățean al Uniunii la libera circulație și ședere pe teritoriul statelor membre își găsește o expresie specifică în articolul 39 CE în ceea ce privește libera circulație a lucrătorilor [3].

16. Îndoielile exprimate de instanța de trimitere cu privire la validitatea articolului 40 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71 și a articolului 93 din Legea belgiană din 14 iulie 1994 vor fi, așadar, examinate în raport cu articolul 39 CE. În opinia instanței naționale, prin acordarea unei perioade de așteptare de un an înainte de dobândirea pensiei de invaliditate, prevederea în litigiu o împiedică pe doamna Leyman să beneficieze, în primul an de incapacitate de muncă, de drepturile dobândite în cursul carierei sale profesionale în Belgia. Prin urmare, aceasta îi creează un dezavantaj pentru simplul motiv că a făcut uz de dreptul său la libera circulație.

17. La prima vedere, tratatul nu interzice diferența autorizată de legislația comunitară și care există între legislația belgiană și cea luxemburgheză în ceea ce privește punctul de plecare pentru plata pensiei de invaliditate. Într-adevăr, tratatul nu prevede armonizarea legislațiilor statelor membre din domeniul securității sociale, ci numai coordonarea acestora, la articolul 42 CE (fostul articol 51 din Tratatul CE). Prin urmare, acesta nu aduce atingere competenței statelor membre de a-și organiza regimurile de securitate socială [4]. În special, legislația fiecărui stat membru este cea care stabilește condițiile în care sunt acordate prestațiile în materie de securitate socială [5]. Ca urmare a acestei competențe menținute de către statele membre, pot subzista diferențe între regimurile naționale de securitate socială în ceea ce privește procedurile aplicabile și drepturile persoanelor care lucrează în statele membre [6].

18. Într-adevăr, statele membre au ales soluții diferite pentru a reglementa prestațiile de boală și de invaliditate. Legiuitorul comunitar a luat act de aceasta, limitându-se la a introduce, prin intermediul Regulamentului nr. 1408/71, adoptat în temeiul articolului 42 CE, un sistem de coordonare privind, printre altele, stabilirea legislației aplicabile lucrăto-

3 — A se vedea în acest scop Hotărârea din 26 noiembrie 2002, Oteiza Olazabal (C-100/01, Rec., p. I-10981, punctul 26), Hotărârea din 26 aprilie 2007, Alevizos (C-392/05, Rep., p. I-3505, punctul 66), și Hotărârea din 11 septembrie 2007, Hendrix (C-287/05, Rep., p. I-6909, punctul 61).

4 — Hotărârea din 13 mai 2003, Müller-Fauré și van Riet (C-385/99, Rec., p. I-4509, punctul 100), Hotărârea din 9 martie 2006, Piatkowski (C-493/04, Rec., p. I-2369, punctul 32), și Hotărârea din 3 aprilie 2008, Derouin (C-103/06, Rep., p. I-1853, punctul 23).

5 — Hotărârea din 30 ianuarie 1997, Stöber și Piosa Pereira (C-4/95 și C-5/95, Rec., p. I-511, punctul 36), Hotărârea din 28 aprilie 1998, Decker (C-120/95, Rec., p. I-1831, punctul 22), Hotărârea Müller Fauré și van Riet (citată la nota de subsol 4, punctul 100) și Hotărârea din 21 februarie 2008, Klöppel (C-507/06, Rep., p. I-943, punctul 16).

6 — Hotărârea din 15 ianuarie 1986, Pinna (41/84, Rec., p. 1, punctul 20), Hotărârea din 12 iulie 1989, Jordan (C-141/88, Rec., p. 2387, punctul 13), și Hotărârea din 19 martie 2002, Hervein și alții (C-393/99 și C-394/99, Rec., p. I-2829, punctul 50).

rilor salariați și independenți care fac uz, în diferite împrejurări, de dreptul la libera circulație [7]. În acest mod, legiuitorul comunitar nu poate defini conținutul legislației naționale din domeniul securității sociale; autoritățile naționale sunt cele care asigură conformitatea cu tratatul a unei astfel de legislații [8], sub controlul instanțelor comunitare.

19. Astfel, articolul 40 din Regulamentul nr. 1408/71 instituie un mecanism de coordonare a legislațiilor naționale, în ipoteza în care un lucrător părăsește un stat membru cu o legislație de tip A pentru a se stabili într-un alt stat membru care aplică o legislație de tip B. În acest caz, astfel cum s-a arătat deja, fiecare stat membru în care persoana asigurată a exercitat o activitate salariată ar trebui să acorde o prestație de invaliditate în funcție de perioada în care aceasta a lucrat pe teritoriul său, cu condiția ca lucrătorul să îndeplinească condițiile de acordare prevăzute de legislația națională aplicabilă pe teritoriul relevant. În această privință, articolul 40 alineatul (3) litera (b) din regulament recunoaște în mod explicit că statele membre cu legislație de tip A au condiționat câteodată acordarea unei pensii de invaliditate de expirarea unei perioade preliminare de boală sau de incapacitate de muncă.

20. Pare, așadar, îndoielnic faptul că reclamanta are dreptul să primească o pensie de invaliditate în Belgia din prima zi de incapacitate de muncă. Aceasta ar însemna să se impună plata imediată a unei prestații care, în dreptul belgian, este acordată numai după o perioadă de așteptare de un an și ar conduce la o armonizare forțată, în timp ce dreptul comunitar prevede numai o coordonare a legislațiilor naționale.

21. Încalcă această condiție de acordare impusă de dreptul social belgian și autorizată de articolul 40 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71, ca atare, articolul 39 CE? Concluzia noastră este că nu. Această condiție nu constituie nici o discriminare pe motiv de cetățenie între lucrători, nici o discriminare împotriva lucrătorilor care fac uz de dreptul la liberă circulație. Condiția menționată se aplică de asemenea lucrătorilor care și-au desfășurat întreaga carieră profesională în Belgia, iar eventualul impact negativ asupra lucrătorilor care și-au exercitat dreptul la libera circulație reprezintă o simplă consecință a opțiunilor legislative opuse făcute de Belgia și de Luxemburg în ceea ce privește condițiile care reglementează acordarea unei pensii de invaliditate.

22. În același timp, trebuie recunoscut faptul că legislația belgiană i-ar dezavantaja pe lucrătorii care au făcut uz de dreptul la libera circulație în comparație cu cei care au rămas pe teritoriul belgian, în cazul în care cei dintâi nu pot pretinde o indemnité d'incapacité primaire. Prin urmare, se pune în continuare întrebarea dacă reclamanta nu putea să solicite, în temeiul dreptului comunitar, o indemnité d'incapacité primaire prevăzută de dreptul belgian. Desigur, din decizia de trimitere reiese că doamna Leyman solicită în mod formal numai plata pensiei de

7 — Hotărârea Hervein și alții, citată la nota de subsol 6, punctul 52, și Hotărârea Derouin, citată la nota de subsol 4, punctul 20.

8 — Hotărârea Hervein și alții, citată la nota de subsol 6, punctul 53.

invaliditate începând din prima zi de incapacitate de muncă. Cu toate acestea, întrebările adresate se referă în general la conformitatea cu dreptul comunitar a refuzului de a i se acorda o prestație, indiferent de tipul acesteia, în primul an de incapacitate de muncă, luându-se în considerare toate perioadele de asigurare realizate în Belgia.

23. Întrebarea care se pune nu se referă la faptul că, drept consecință a transferului activității sale profesionale în Luxemburg, doamna Leyman primește o pensie de invaliditate de la autoritățile luxemburgheze, stabilită în funcție de scurta sa perioadă de asigurare pe teritoriul Marelui Ducat, al cărei cuantum este mai scăzut decât cuantumul unei indemnité d'incapacité primaire care i-ar fi fost plătită pentru primul an de incapacitate de muncă dacă ar fi rămas în Belgia. Astfel cum s-a subliniat mai sus, legiuitorul comunitar nu a armonizat cuantumul prestațiilor sociale. „Prin urmare, tratatul nu garantează unui lucrător faptul că extinderea activităților sale în mai mult de un stat membru sau transferul acestora într-un alt stat membru sunt neutre în ceea ce privește securitatea socială. Având în vedere disparitățile legislațiilor statelor membre din domeniul securității sociale, o asemenea extindere sau un asemenea transfer pot fi, după caz, mai mult sau mai puțin avantajoase ori dezavantajoase pentru lucrător în planul protecției sociale" [9]. Rezultă că, în principiu, în comparație cu situația unui lucrător care își desfășoară toate activitățile într-un singur stat membru, un eventual dezavantaj care rezultă din extinderea sau din transferul activităților sale în unul sau în mai multe state membre ori din faptul că acesta se află sub incidența unei noi legislații în materie de securitate socială nu este contrar prevederilor referitoare la libera circulație a lucrătorilor [10].

24. Este totuși necesar să se facă o distincție între eventualele dezavantaje ce rezultă din aplicarea legislației unor diferite state membre și tratamentul dezavantajos pe care legislația unui singur stat membru îl aplică în situațiile transfrontaliere. În consecință, întrebarea se referă mai exact la compatibilitatea cu legislația comunitară a imposibilității unui lucrător belgian care s-a stabilit în Marele Ducat al Luxemburgului și care a fost atins de o incapacitate de muncă în timp ce își exercita activitatea profesională de a obține, în primul an de incapacitate de muncă, o prestație care să ia în considerare contribuțiile plătite anterior la INAMI, în condițiile în care, dacă ar fi rămas în Belgia, acesta ar fi putut obține o indemnité d'incapacité primaire din prima zi de incapacitate de muncă.

25. Comisia susține că, pentru a se răspunde la această întrebare, dispoziția relevantă nu este atât articolul 40 alineatul (3) litera (b) din

9 — Hotărârea Hervein și alții, citată la nota de subsol 6, punctul 51, și Hotărârea Piatkowski, citată la nota de subsol 4, punctul 34.

10 — *Ibidem.*

Regulamentul nr. 1408/71, care reglementează numai problema acordării prestației de invaliditate, cât articolul 40 alineatul (3) litera (a) din regulament. Desigur, interpretată literal, această din urmă dispoziție se referă numai la prestațiile de invaliditate și nu face decât să impună statelor membre care, asemenea Belgiei, condiționează acordarea acestor prestații de expirarea unei perioade preliminare de incapacitate de muncă să țină cont, în scopul de a verifica îndeplinirea acestei condiții, de orice perioadă în care lucrătorul a beneficiat, în temeiul legislației celui de al doilea stat membru, de prestații de boală sau de invaliditate pentru incapacitate de muncă [11].

26. Trebuie totuși amintit că, pentru a asigura efectul deplin al principiului liberei circulații a lucrătorilor, articolul 42 CE prevede introducerea unui sistem care să garanteze lucrătorilor migranți „cumulul tuturor perioadelor luate în considerare de către diferitele legislații interne, în vederea dobândirii și păstrării dreptului la prestații, precum și pentru calcularea acestora”. Reprezintă de asemenea o jurisprudență consacrată faptul că toate dispozițiile Regulamentului nr. 1408/71 trebuie interpretate în lumina obiectivului articolului 42 CE, care este acela de a contribui, în special prin cumulul perioadelor de asigurare, de ședere sau de muncă, la instituirea liberei circulații a lucrătorilor [12]. În cazul în care un astfel de cumul nu a putut fi realizat, Curtea nu a ezitat să anuleze o dispoziție a Regulamentului nr. 1408/71 care excludea posibilitatea de a lua în considerare perioadele în care, în scopul prelungirii perioadei de referință în temeiul legislației unui stat membru, prestațiile sociale erau plătite în temeiul legislației unui alt stat membru [13]. Deși tratatul lasă să subziste diferențe între regimurile de securitate socială ale statelor membre și, în consecință, în ceea ce privește drepturile persoanelor care lucrează în aceste state membre, obiectivul său nu ar fi atins dacă, în urma exercitării dreptului la libera circulație, lucrătorii ar trebui să piardă avantajele în materie de securitate socială care le sunt garantate de legislația unui stat membru. O asemenea consecință ar putea să descurajeze lucrătorii comunitari să își exercite dreptul la libera circulație și ar constitui, așadar, un obstacol în calea acestei libertăți [14]. Prin urmare, acest obiectiv presupune că lucrătorii migranți nu trebuie să își piardă dreptul la prestațiile de securitate socială sau să suporte o reducere a cuantumului acestor prestații din cauză că au

11 — Pentru câteva exemple de aplicare a acestei dispoziții, a se vedea Hotărârea din 9 noiembrie 1977, Warry (C-41/77, Rec., p. 2085), și Hotărârea din 12 ianuarie 1983, Coppola (150/82, Rec., p. 43); soluții reglementate de acum înainte de articolul 40 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71.

12 — A se vedea în acest scop Hotărârea din 9 august 1994, Reichling (C-406/93, Rec., p. I-4061, punctul 21), Hotărârea din 26 octombrie 1995, Moscato (C-481/93, Rec., p. I-3525, punctul 27), și Klaus (C-482/93, Rec., p. I-3551, punctul 21), și Hotărârea din 17 decembrie 1998, Lustig (C-244/97, Rec., p. I-8701, punctul 30).

13 — A se vedea Hotărârea din 18 aprilie 2002, Duchon (C-290/00, Rec., p. I-3567). Pentru o analiză, a se vedea Mavridis, P., *La sécurité sociale à l'épreuve de l'intégration européenne*, Bruylant, 2003, p. 657-659.

14 — A se vedea Hotărârea din 4 octombrie 1991, Paraschi (C-349/87, Rec., p. I-4501, punctul 22), Hotărârea din 20 septembrie 1994, Drake (C-12/93, Rec., p. I-4337, punctul 22), Hotărârea din 5 octombrie 1994, van Munster (C-165/91, Rec., p. I-4661, punctul 27), și Hotărârea din 11 septembrie 2008, Petersen (C-228/07, Rep., p. I-6989, punctul 43).

exercitat dreptul la libera circulație care le este conferit de tratat [15], iar regula privind cumulul perioadelor de asigurare, de ședere sau de muncă are ca obiectiv să asigure că exercitarea dreptului la libera circulație conferit de tratat nu are ca efect lipsirea unui lucrător de avantajele în materie de securitate socială la care ar fi avut dreptul dacă și-ar fi desfășurat cariera într-un singur stat membru [16].

27. În prezenta cauză, dacă doamna Leyman ar fi lucrat tot timpul în Belgia și dacă ar fi realizat toate perioadele sale de asigurare în acest stat sau dacă ar fi fost atinsă de o invaliditate ori de o incapacitate de muncă pe teritoriul belgian, eventual după ce a exercitat o activitate salariată într-un alt stat membru, aceasta ar fi avut dreptul la o indemnité d'incapacité primaire pentru perioada cuprinsă între 8 iulie 2005 și 7 iulie 2006.

28. Interpretat în lumina articolului 42 CE, articolul 40 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71 trebuie, așadar, înțeles în sensul că impune unui stat membru, precum Belgia, nu numai să ia în considerare, în scopul plății unei prestații de invaliditate, orice perioadă în care persoana vizată a primit prestații de invaliditate în temeiul legislației luxemburgheze, ci și să țină seama, în scopul plății și al calculării unei indemnité d'incapacité primaire de toate perioadele de asigurare realizate în temeiul legislației luxemburgheze ca și când ar fi vorba despre perioade realizate în temeiul propriei legislații.

29. Prin urmare, autoritățile belgiene trebuie să interpreteze și să aplice articolul 93 din Legea din 14 iulie 1994 în lumina acestei interpretări a articolului 40 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71. Astfel cum a arătat în mod constant Curtea, atunci când își exercită competența de a organiza și de a pune în aplicare regimurile de securitate socială, statele membre trebuie să respecte dreptul comunitar, în special dispozițiile Tratatului CE privind libera circulație a lucrătorilor [17]. Competența statelor membre nu este, așadar, nelimitată. Acestea sunt mai ales obligate să respecte spiritul și principiile Regulamentului nr. 1408/71, inclusiv principiul care garantează că o persoană nu este sancționată pentru că își exercită dreptul la libera circulație, și să se asigure că regimul astfel creat nu o lipsește pe această persoană de protecție socială [18]. Mai mult, deși în comparație cu situația unui lucrător care își desfășoară toate activitățile într-un singur stat membru, un eventual dezavantaj care rezultă din extinderea sau din transferul activităților sale în unul sau în mai multe state membre ori din faptul că acesta se află sub incidența unei noi legislații în materie de securitate socială nu este, în principiu, contrar articolelor 39 CE și 43 CE, această legislație nu trebuie să conducă pur și simplu la plata unor contribuții de securitate socială pentru care nu se va beneficia de prestații [19]. Astfel cum s-a arătat deja, dacă doamnei Leyman ar trebui să i se refuze orice

15 — Hotărârile Lustig, punctul 31, și Reichling, punctul 24, citate la nota de subsol 12.

16 — Hotărârile Lustig, punctul 31, și Moscato, punctul 28, citate la nota de subsol 12.

17 — Hotărârea din 26 ianuarie 1999, Terhoeve (C-18/95, Rec., p. I-345, punctul 34), Hotărârea Decker, citată la nota de subsol 5, punctul 23, Hotărârea Piatkowski, citată la nota de subsol 4, punctul 33, Hotărârea din 7 iulie 2005, van Pommeren-Bourgondiën (C-227/03, Rec., p. I-6101, punctul 39), Hotărârea Derouin, citată la nota de subsol 4, punctul 25, Hotărârea Klöppel, citată la nota de subsol 5, punctul 16, și Hotărârea Petersen, citată la nota de subsol 14, punctul 42.

18 — Hotărârea Derouin, citată la nota de subsol 4, punctul 25.

19 — Hotărârea Hervein și alții, citată la nota de subsol 6, punctul 51, și Hotărârea Piatkowski, citată la nota de subsol 4, punctul 34.

prestație din partea instituțiilor belgiene din domeniul securității sociale în primul său an de incapacitate de muncă, aceasta nu ar beneficia în perioada respectivă de nicio prestație pentru contribuțiile pe care le-a plătit în Belgia.

IV — Concluzie

30. Pentru motivele expuse mai sus, propunem Curții să răspundă la întrebările adresate de tribunal du travail de Nivelles după cum urmează:

„Articolul 40 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 de aplicare a regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității trebuie interpretat în sensul că impune unui stat membru cu o legislație de tip A, care subordonează acordarea unor prestații de invaliditate condiției ca, pe parcursul unei perioade determinate, persoana respectivă să se fi aflat în incapacitate de muncă, să ia în considerare, în cazul în care un lucrător salariat care a fost supus acelei legislații suferă o incapacitate de muncă care conduce la invaliditate în timpul cât se află sub incidența legislației unui alt stat membru, toate perioadele realizate în temeiul legislației celui de al doilea stat membru în scopul de a stabili dreptul la orice prestație pe care legislația sa o prevede în favoarea persoanei aflate în incapacitate de muncă în perioada vizată și de a calcula cuantumul acestei prestații.”